

Granska AI-bedömningsverktyg: checklista för skolor

Sju steg och sju frågor att ställa till varje leverantör, inklusive Bedoma. Verktysneutral. Från bedoma.se/ai-bedomning-i-skolan.

Så går ni tillväga

1. Testa på texter ni redan bedömt

En lärare eller ett arbetslag kör verktyget på elevtexter ni redan satt betyg på, utan personuppgifter. Jämför indikationen med er egen bedömning, särskilt på gränsfall. Det tar en eftermiddag och ger ett ärligare underlag än en leverantörsdemo.

2. Ställ de sju frågorna skriftligt

Samma frågor till alla leverantörer, be om skriftliga svar. Skriftliga svar går att jämföra och att hålla leverantören till.

3. Låt dataskyddsombudet läsa svaren på fråga tre till fem

Biträdesavtal, behandlingsplats och träning på elevdata avgör om huvudmannen kan säga ja. Behandling utanför EU kan vara tillåten med standardavtalsklausuler, men den ska vara känd och bedömd.

4. Teckna biträdesavtal och för in behandlingen i registerförteckningen

Innan verktyget används på riktiga elevtexter. Huvudmannen är personuppgiftsansvarig, inte den enskilda läraren.

5. Skriv in verktyget i skolans AI-riktlinjer

Vem får använda det, till vad, och hur dokumenteras att läraren gjort den slutliga bedömningen. En färdig mall finns på bedoma.se/ai-policy-skola.

6. Informera elever och vårdnadshavare

En förtroendefråga i vardagen, och i linje med Skolverkets råd om nedskrivna riktlinjer som går att ta del av.

7. Utvärdera efter en termin

Sparad tid, upplevd trygghet i betygssättningen, och om skillnaderna mellan kollegors bedömningar minskat. Bestäm måtten innan ni börjar.

Sju frågor till leverantören

Ställ samma frågor till alla och be om skriftliga svar. Kryssrutan är för er egen bedömning av svaret.

☐ **1. Vilka läroplaner och kurser stöds, och är kriterietexterna hämtade från Skolverkets egen källa eller omskrivna av leverantören?**

Ett svar som håller: En lista över kurser, och kriterietext som går att jämföra ordagrant med Skolverkets, gärna hämtad ur Skolverkets API och versionerad.

Varningssignal: "Alla läroplaner" utan lista, eller kriterier som är leverantörens egna sammanfattningar.

☐ **2. Publicerar ni hur väl indikationerna stämmer med lärares bedömningar, per ämne, med antalet texter bakom varje siffra och hur mätningen gjordes?**

Ett svar som håller: En öppen sida med mått (exakt, inom ett betygsssteg), antal texter per ämne, vad facit är, osäkerhet och en jämförelse med hur ofta lärare är överens med varandra.

Varningssignal: En enda procentsiffra utan underlag, eller ingen mätning alls. Ett tal utan sitt facit säger ingenting.

☐ **3. Tecknar ni personuppgiftsbiträdesavtal, var behandlas uppgifterna, och vilka underbiträden anlitas?**

Ett svar som håller: Ja på avtalet, en publik underbiträdeslista med land per leverantör, och tydligt besked om AI-analysen sker inom EU eller i tredje land med standardavtalsklausuler.

Varningssignal: "Data lagras i EU" utan uppgift om var själva AI-analysen sker, eller biträdesavtal bara i den dyraste planen.

☐ **4. Sparas elevtexter, och kan skolan välja bort det?**

Ett svar som håller: Tydligt besked om vad som sparas, hur länge, vem som ser det, och att läraren kan välja bort lagring per analys.

Varningssignal: Oklart om texterna sparas, eller lagring som inte går att stänga av.

☐ **5. Används våra elevtexter för att träna modeller?**

Ett svar som håller: Nej, skrivet i villkoren, med skillnad mellan modellträning och eventuell kalibrering som kräver uttryckligt samtycke.

Varningssignal: Formuleringar som "förbättra tjänsten" utan att träning utesluts, eller villkor som ger rätt att sälja aggregerad data vidare.

☐ **6. Hur är den mänskliga tillsynen byggd i gränssnittet? Visas ett betyg, eller en indikation som läraren måste ta ställning till?**

Ett svar som håller: En indikation med motivering och textbelägg, där läraren aktivt väljer betyget och kan avvika. Verket beskriver sig som beslutsstöd enligt EU:s AI-förordning.

Varningssignal: "Automatisk betygssättning" eller ett betyg som skrivs in utan att läraren tagit ställning.

☐ **7. Kan en enskild lärare prova på riktigt innan skolan köper, eller krävs ett införandeprojekt först?**

Ett svar som håller: En gratisnivå eller provperiod utan bokad demo, så att steg 1 ovan går att göra på egen hand.

Varningssignal: Konto bara via säljsamtal. Då kan ni inte testa på era egna texter innan beslut.